EUROOPAN PARLAMENTTI

2004 *2009*

Kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunta

VÄLIAIKAINEN
2004/0817(CNS)

9.3.2005

*

MIETINTÖLUONNOS

Saksan liittotasavallan, Espanjan kuningaskunnan, Ranskan tasavallan, Italian tasavallan ja Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan aloitteesta neuvoston päätöksen tekemiseksi euron suojelemisesta väärentämiseltä nimeämällä Europol euron väärentämisen torjunnan keskustoimistoksi
(14811/2004 – C6-0221/2004 – 2004/0817(CNS))

Kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunta

Esittelijä: Agustín Díaz de Mera García Consuegra

Lainsäädäntömenettelyistä käytettävät symbolit

*	Kuulemismenettely *yksinkertainen enemmistö*
**I	Yhteistoimintamenettely (ensimmäinen käsittely) *yksinkertainen enemmistö*
**II	Yhteistoimintamenettely (toinen käsittely) *yksinkertainen enemmistö yhteisen kannan hyväksymiseksi* *parlamentin jäsenten enemmistö yhteisen kannan hylkäämiseksi tai tarkistamiseksi*
***	Hyväksyntämenettely *parlamentin jäsenten enemmistö lukuun ottamatta EY-sopimuksen 105, 107, 161 ja 300 artiklassa ja EU-sopimuksen 7 artiklassa tarkoitettuja tapauksia*
***I	Yhteispäätösmenettely (ensimmäinen käsittely) *yksinkertainen enemmistö*
***II	Yhteispäätösmenettely (toinen käsittely) *yksinkertainen enemmistö yhteisen kannan hyväksymiseksi* *parlamentin jäsenten enemmistö yhteisen kannan hylkäämiseksi tai tarkistamiseksi*
***III	Yhteispäätösmenettely (kolmas käsittely) *yksinkertainen enemmistö yhteisen tekstin hyväksymiseksi*

(Ilmoitettu menettely perustuu komission esittämään oikeusperustaan.)

Tarkistukset säädösehdotukseen

Parlamentin tarkistukset merkitään ***lihavoidulla kursiivilla***. Pelkkää *kursivointia* käytetään kiinnittämään teknisten yksiköiden huomio sellaisiin säädösehdotuksen osiin, jotka ehdotetaan korjattavaksi lopullisessa tekstissä (esimerkiksi selvästi virheelliset tai kyseisestä kieliversiosta pois jääneet kohdat). Korjausehdotusten hyväksymisestä päättävät asianomaiset tekniset yksiköt.

SISÄLTÖ

Sivu

LUONNOS EUROOPAN PARLAMENTIN LAINSÄÄDÄNTÖPÄÄTÖSLAUSELMAKSI... 5

PERUSTELUT..... 15

LUONNOS EUROOPAN PARLAMENTIN LAINSÄÄDÄNTÖPÄÄTÖSLAUSELMAKSI

Saksan liittotasavallan, Espanjan kuningaskunnan, Ranskan tasavallan, Italian tasavallan ja Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan aloitteesta neuvoston päätöksen tekemiseksi euron suojelemisesta väärentämiseltä nimeämällä Europol euron väärentämisen torjunnan keskustoimistoksi (14811/2004 – C6-0221/2004 – 2004/0817(CNS))

(Kuulemismenettely)

Euroopan parlamentti, joka

– ottaa huomioon Saksan liittotasavallan, Espanjan kuningaskunnan, Ranskan tasavallan, Italian tasavallan ja Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan aloitteen (14811/2004)[1],

– ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 30 artiklan 1 kohdan c alakohdan ja 34 artiklan 2 kohdan c alakohdan,

– ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 39 artiklan 1 kohdan, jonka mukaisesti neuvosto on kuullut parlamenttia (C6-0221/2004),

– ottaa huomioon työjärjestyksen 93 ja 51 artiklan,

– ottaa huomioon kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan mietinnön ja talous- ja raha-asioiden valiokunnan lausunnon (A6-0000/2005),

1. hyväksyy Saksan liittotasavallan, Espanjan kuningaskunnan, Ranskan tasavallan, Italian tasavallan ja Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan aloitteen sellaisena kuin se on tarkistettuna;

2. pyytää neuvostoa muuttamaan aloitteen tekstiä vastaavasti;

3. pyytää neuvostoa ilmoittamaan parlamentille, jos se aikoo poiketa parlamentin hyväksymästä sanamuodosta;

4. pyytää tulla kuulluksi uudelleen, jos neuvosto aikoo tehdä huomattavia muutoksia Saksan liittotasavallan, Espanjan kuningaskunnan, Ranskan tasavallan, Italian tasavallan ja Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin aloitteeseen;

5. kehottaa puhemiestä välittämään parlamentin kannan neuvostolle ja komissiolle sekä Saksan liittotasavallan, Espanjan kuningaskunnan, Ranskan tasavallan, Italian tasavallan ja Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan hallituksille.

[1] Ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä.

Saksan liittotasavallan, Espanjan kuningaskunnan, Ranskan tasavallan, Italian tasavallan ja Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan teksti	Parlamentin tarkistukset

Tarkistus 1
Johdanto-osan 1 kappale

1) Eurosta on 12 jäsenvaltion laillisena valuuttana tullut ***yhä maailmanlaajuisempi*** valuutta ja siksi myös kansainvälisten rahanväärennösorganisaatioiden ensisijainen kohde.	1) Eurosta on 12 jäsenvaltion laillisena valuuttana tullut ***erityisen tärkeä maailmanlaajuinen*** valuutta ja siksi myös ***sen väärentäminen on Euroopan unionissa ja sen ulkopuolella toimivien rikollisten kansallisten ja*** kansainvälisten rahanväärennösorganisaatioiden ensisijainen kohde.

Perustelu

Tekstiä on selkeytetty ja tarkennettu.

Tarkistus 2
Johdanto-osan 2 kappale

2) Eurosta on tullut myös kolmansissa maissa sijaitsevien rahanvääreentäjien kohde.	***Poistetaan.***

Perustelu

Tämä johdanto-osan kappale on poistettava, koska sen sisältö on jo johdanto-osan 1 kappaleessa sekä alkuperäisessä että tarkistetussa versiossa.

Tarkistus 3
Johdanto-osan 3 a kappale (uusi)

	3 a) Jäsenvaltiot eivät pysty yksinään takaamaan euron asianmukaista suojelemista, koska eurosetelit ja -metallirahat liikkuvat rahaliiton jäsenvaltioiden ulkopuolella.

Perustelu

On selvää, että EU:n 12 jäsenvaltion virallisen rahan asianmukaista suojelua ei tavoiteta, jos kukin näistä jäsenvaltioista toteuttaa suojelutoimia itsenäisesti.

Tarkistus 4
Johdanto-osan 3 b kappale (uusi)

	3 b) On myös lisättävä jäsenvaltioiden keskinäistä ja Europolin kanssa tehtävää yhteistyötä euron suojelujärjestelmän vahvistamiseksi Euroopan unionin ulkopuolella.

Perustelu

Euron suojelemiseksi väärentämiseltä Euroopan unionin ulkopuolella kaikkien jäsenvaltioiden ja Europolin tiivis yhteistyö on välttämätön.

Tarkistus 5
Johdanto-osan 4 kappale

4) Genevessä 20 päivänä huhtikuuta 1929 tehtyä yleissopimusta väärän rahan valmistamisen vastustamiseksi (jäljempänä 'Geneven yleissopimus') olisi sovellettava tehokkaammin ***Euroopan yhdentymisolosuhteiden mukaisesti***.	4) Genevessä 20 päivänä huhtikuuta 1929 tehtyä ***kansainvälistä*** yleissopimusta väärän rahan valmistamisen vastustamiseksi (jäljempänä 'Geneven yleissopimus') ***ja sen lisäpöytäkirjaa*** olisi sovellettava tehokkaammin***, jotta taattaisiin euron maailmanlaajuinen, tehokas ja yhtenäinen suojelu***.

Perustelu

Yleissopimuksen oikea nimi edellyttää termin "kansainvälinen" lisäämistä. On myös mainittava sen lisäpöytäkirja, koska se on erottamaton osa yleissopimusta.

Toisaalta on aina toteutettava ja sovellettava toimia, joita tarvitaan euron suojelemiseksi laittomalta toiminnalta, olivat Euroopan yhdentymisolosuhteet sitten mitkä tahansa.

Tarkistus 6
Johdanto-osan 5 kappale

5) Kolmannet maat tarvitsevat keskusyhteyspisteen eurovääreennöksiä	5) Kolmannet maat tarvitsevat keskusyhteyspisteen eurovääreennöksiä

koskevia tietoja varten, ja kaikki eurovääreennöksiä koskevat tiedot olisi toimitettava Europoliin niiden analysoimiseksi.	koskevia tietoja varten, ja kaikki eurovääreennöksiä koskevat tiedot olisi toimitettava Europoliin niiden analysoimiseksi ***rinnakkain ja tiiviissä yhteistyössä Euroopan unionin jäsenvaltioiden kansallisten keskustoimistojen kanssa***.

Perustelu

Kolmannet maat tarvitsevat keskusyhteyspisteen. Kuitenkaan Europolin perustamissopimukseen ja sen uudistamispöytäkirjoihin sisältyvillä toimivalloilla ja välitysmekanismeilla ei voida taata niiden tämänhetkisen kehitystason mukaisesti euron todellista ja tehokasta suojelua.

On muistettava, että vasta kun tulee voimaan marraskuussa 2003 hyväksytty pöytäkirja, jossa säädetään mahdollisuus suoriin yhteydenottoihin nimettyjen toimivaltaisten palveluiden ja Europolin välillä ja jonka mukaisesti Europol toimii Euroopan unionin yhteyspisteenä kolmansiin maihin ja väärennettyjen eurojen valmistamista vastustaviin järjestöihin, Europol ei voi pitää suoraan yhteyttä jäsenvaltioihin, vaan kunkin jäsenvaltion yhteystoimiston kautta. Tällä "porrastetulla" tiedonvälityksellä hidastettaisiin niiden mekanismien käynnistämistä, joilla pyritään estämään väärennettyjen eurojen levittämistä ja keräämään ne talteen. Katso myös johdanto-osan 7 kappaletta koskeva tarkistus 8.

Tarkistus 7
Johdanto-osan 6 kappale

6) ***Ottaen*** huomioon euron väärentämisen torjunnan edellyttämistä toimenpiteistä 28 päivänä kesäkuuta 2001 annettu neuvoston asetus (EY) N:o 1338/2001 neuvosto katsoo olevan aiheellista, että kaikista jäsenvaltioista tulee Geneven yleissopimuksen sopimuspuolia ja että kaikki jäsenvaltiot perustavat Geneven yleissopimuksen 12 artiklassa tarkoitettuja keskustoimistoja.	6) ***Ottaen huomioon 29 päivänä toukokuuta 2000 rahanväärennyksen estämiseksi annettavan suojan vahvistamisesta rikosoikeudellisten ja muiden seuraamusten avulla euron käyttöönoton yhteydessä annetun neuvoston puitepäätöksen[1] ja ottaen*** huomioon euron väärentämisen torjunnan edellyttämistä toimenpiteistä 28 päivänä kesäkuuta 2001 annettu neuvoston asetus (EY) N:o 1338/2001 neuvosto katsoo olevan aiheellista, että kaikista jäsenvaltioista tulee Geneven yleissopimuksen sopimuspuolia ja että kaikki jäsenvaltiot perustavat Geneven yleissopimuksen 12 artiklassa tarkoitettuja keskustoimistoja.

[1] ***EYVL L 140, 14.6.2000, s. 1.***

Perustelu

Vuoden 1929 Geneven yleissopimukseen vielä liittymättömien jäsenvaltioiden liittymisvelvollisuus oli jo vahvistettu 29. toukokuuta 2000 annetun, EU:n 25 jäsenvaltioita koskevan puitepäätöksen 2 artiklassa. Puhtaasti tiedotuksellisista syistä voidaan ilmoittaa, että Slovenia ja Malta ovat ainoat jäsenvaltiot, jotka eivät ole vielä ratifioineet Geneven yleissopimusta.

Tarkistus 8
Johdanto-osan 7 kappale

7) Neuvosto katsoo aiheelliseksi nimetä Europol Geneven yleissopimuksen 12 artiklassa tarkoitetuksi euron väärentämisen torjunnan keskustoimistoksi,	7) Neuvosto katsoo aiheelliseksi nimetä Europol Geneven yleissopimuksen 12 artiklassa tarkoitetuksi euron väärentämisen torjunnan keskustoimistoksi, ***jonka tehtäviä sen hoitaa tiiviissä yhteistyössä jäsenvaltioiden kansallisten keskustoimistojen kanssa,***

Perustelu

Toinen vakava haitta aiheutuu siitä, että Europol voi vain välittää henkilötietoja sisältävää informaatiota niille maille tai kolmansille elimille, joiden kanssa sillä on tästä asiasta aikaisemmin tehty sopimus (katso 12. maaliskuuta 1999 annettu neuvoston säädös säännöistä, jotka koskevat Europolin toimesta tapahtuvaa henkilötietojen välittämistä kolmansille valtioille ja kolmansille elimille (EYVL C 88, 30.3.1999, s. 1) ja 28. helmikuuta 2002 annettu neuvoston säädös 12. maaliskuuta 1999 annetun säädöksen muuttamisesta. Näin ollen kyseisellä rajoituksella haitattaisiin vakavasti tiedon keräämistä ja vaihtoa koskevia tehtäviä, jotka pyritään antamaan Europolille EU:n keskusyksikkönä.

Joka tapauksessa niin kauan kuin Europol toimii nykyisin rajoituksin, on välttämätöntä, että se harjoittaa toimintaansa euron väärentämisen torjunnan keskustoimistona tiiviissä yhteistyössä jäsenvaltioiden keskustoimistojen kanssa. Vain tällä tavalla saavutettaisiin ehdotuksen perimmäinen tavoite: yhteisvaluutan tehokas suojelu. Katso johdanto-osan 5 kappaletta koskeva tarkistus 6.

Tarkistus 9
1 artiklan 1 kohta

1. ***Niiden jäsenvaltioiden*** osalta***, jotka ovat Geneven yleissopimuksen sopimuspuolia, eli Itävalta, Belgia, Tšekin tasavalta,***	1. ***Jäsenvaltioiden*** osalta Europol toimii liitteenä olevan ilmoituksen mukaisesti Geneven yleissopimuksen 12 artiklan

Tanska, Suomi, Ranska, Saksa, Kreikka, Unkari, Irlanti, Italia, Luxemburg, Alankomaat, Puola, Portugali, Espanja, Ruotsi ja Yhdistynyt kuningaskunta, Europol toimii liitteenä olevan ilmoituksen mukaisesti Geneven yleissopimuksen 12 artiklan ensimmäisessä virkkeessä tarkoitettuna euron ***väärentämisen torjunnan*** keskustoimistona. Muun rahanväärennöksen ja sellaisten keskustoimistotehtävien osalta, jotka eivät liitteenä olevan ilmoituksen mukaisesti kuulu Europolille, ***kansalliset keskustoimistot säilyttävät nykyisen toimivaltansa***.	ensimmäisessä virkkeessä tarkoitettuna euron ***suojelemisesta väärentämiseltä vastaavana*** keskustoimistona ***rinnakkain ja tiiviissä yhteistyössä kansallisten keskustoimistojen kanssa***. Muun rahanväärennöksen ja ***keskustoimistolle kuuluvien tehtävien sekä*** sellaisten keskustoimistotehtävien osalta, jotka eivät liitteenä olevan ilmoituksen mukaisesti kuulu Europolille, ***kansallisten keskustoimistojen nykyinen toimivalta on edelleen voimassa***.

Perustelu

Velvollisuus nimittää Geneven yleissopimuksen mukainen keskusviranomainen sitoo jo kaikkia jäsenvaltioita, paitsi Maltaa ja Sloveniaa, joita sitoo yhteisön säännöstö, johon sisältyy velvollisuus liittyä edellä mainittuun yleissopimukseen (katso johdanto-osan 6 kappaletta koskeva tarkistus 7). Tämän vuoksi ja odotettaessa edellä mainittujen maiden muodollista ratifiointia, voidaan jo todeta, että Europol toimii euron väärentämistä torjuvana keskusviranomaisena Euroopan unionissa (johdanto-osan 5 kappaletta koskevassa tarkistuksessa 6 ja johdanto-osan 7 kappaletta koskevassa tarkistuksessa 8 mainituin poikkeuksin).

Tarkistus 10
1 artiklan 2 kohta

2. Niiden jäsenvaltioiden, jotka eivät ole vielä Geneven yleissopimuksen sopimuspuolia, eli Kypros, Viro, Latvia, Liettua, Malta, Slovakia ja Slovenia, on liityttävä Geneven yleissopimukseen. Geneven yleissopimukseen liittymisen yhteydessä jäsenvaltioiden on liitteenä olevan ilmoituksen mukaisesti nimettävä Europol Geneven yleissopimuksen 12 artiklan ensimmäisessä virkkeessä tarkoitetuksi euron väärentämisen torjunnan keskustoimistoksi.	***Poistetaan.***

Perustelu

Katso 1 artiklan 1 kohtaan tehdyn tarkistuksen 9 perustelu.

Tarkistus 11
2 artiklan 1 kohta

1. ***Geneven yleissopimuksen sopimuspuolina olevien jäsenvaltioiden*** hallitusten on annettava liitteenä oleva ilmoitus ja pyydettävä Saksan liittotasavallan edustajaa toimittamaan ilmoitukset Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerille.	1. ***Jäsenvaltioiden*** hallitusten on annettava liitteenä oleva ilmoitus ja pyydettävä Saksan liittotasavallan edustajaa toimittamaan ilmoitukset Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerille.

Perustelu

Katso 1 artiklan 1 kohtaan tehdyn tarkistuksen 9 perustelu.

Tarkistus 12
2 artiklan 2 kohta

2. Niiden jäsenvaltioiden hallitusten, jotka eivät ole vielä Geneven yleissopimuksen sopimuspuolia, on liittymisen yhteydessä annettava pikaisesti liitteenä oleva ilmoitus ja pyydettävä Saksan liittotasavallan edustajaa toimittamaan se Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerille.	***Poistetaan.***

Perustelu

Katso 1 artiklan 1 kohtaan tehdyn tarkistuksen 9 perustelu.

Tarkistus 13
Liite, 1 johdantolause

Euroopan unionin jäsenvaltioihin kuuluva …… on antanut Euroopan poliisivirastolle (jäljempänä ’Europol’) ***euron väärentämisen torjuntaa koskevan*** toimeksiannon.	Euroopan unionin jäsenvaltioihin kuuluva …… on antanut Euroopan poliisivirastolle (jäljempänä ’Europol’) toimeksiannon ***toimia euron väärentämisen torjunnan keskustoimistona Euroopan unionissa Geneven yleissopimuksen mukaisesti ja hoitaa tätä tehtävää rinnakkain ja tiiviissä yhteistyössä jäsenvaltioiden keskustoimistojen kanssa***.

Perustelu

Katso johdanto-osan 5 kappaleeseen tehdyn tarkistuksen 6 perustelu ja johdanto-osan 7 kappaleeseen tehty tarkistus 8.

Tarkistus 14
Liite, 1.1. kohta

1.1. Europoliin keskitetään ja se käsittelee Europol-yleissopimuksen mukaisesti kaikki tiedot, jotka saattavat helpottaa euron väärentämisen tutkintaa, ehkäisemistä ja torjuntaa***, ja Europol toimittaa kyseiset tiedot viipymättä EU:n jäsenvaltioiden keskustoimistoille***.	1.1. Europoliin keskitetään ja se käsittelee Europol-yleissopimuksen mukaisesti ***rinnakkain ja tiiviissä yhteistyössä jäsenvaltioiden keskustoimistojen kanssa*** kaikki tiedot, jotka saattavat helpottaa euron väärentämisen tutkintaa, ehkäisemistä ja torjuntaa.

Perustelu

Mietinnössä esitetyn mukaisesti perustelu, joka koskee sitä, että Europolin tarvitsee toimia keskusviranomaisena rinnakkain kansallisten keskustoimistojen kanssa, johtuu pääasiassa huomattavista rajoituksista, jotka ovat peräisin Europolia koskevasta tämänhetkisestä oikeudellisesta kehyksestä. Europol ei voi välittää tietoja suoraan edes jäsenvaltioille, vaan kunkin jäsenvaltion yhteystoimiston kautta, mikä vaikeuttaa ja hidastaa tietojen toimittamista. Se ei myöskään pysty välittämään henkilötietoja kolmansille valtioille tai elimille ellei se ole tehnyt siitä aikaisemmin sopimusta 12. maaliskuuta 1999 annetun neuvoston asetuksen mukaisesti (EYVL C 88, 30.3.1999, s. 1).

On mahdollista, että ongelmat ratkeavat tulevaisuudessa, mutta tällä hetkellä ne ovat ehdoton este, jos halutaan taata euron asianmukainen suojeleminen väärentämiseltä. Tämän vuoksi on välttämätöntä, että tiedot välitetään samanaikaisesti sekä Europolille että unionin jäsenvaltiolle, johon asia voi vaikuttaa suoraan ja jolle kuuluu tapauksen edellyttämien toimien toteuttaminen.

Tarkistus 15
Liite, 1.5. kohta, johdantokappale

1.5. Lukuun ottamatta puhtaasti paikallisia tapauksia Europol ilmoittaa aiheellisiksi katsomissaan tapauksissa kolmansien maiden keskustoimistoille seuraavat asiat:	1.5. Lukuun ottamatta puhtaasti paikallisia tapauksia Europol ilmoittaa aiheellisiksi katsomissaan tapauksissa kolmansien maiden keskustoimistoille seuraavat asiat ***ottaen huomioon poikkeukset, joista on säädetty 12 päivänä maaliskuuta 1999 Europolin toimesta tapahtuvaa henkilötietojen välittämistä kolmansille valtioille ja kolmansille elimille koskevista säännöistä annetussa neuvoston***

säädöksessä[1]:

---

[1] ***EYVL C 88, 30.3.1999, s. 1.***

Perustelu

Kuten mietinnössä on selitetty, tarkistuksessa mainitussa neuvoston säädöksessä Europolin toimesta tapahtuvaa henkilötietoja sisältävän informaation lähettämistä kolmansille maille tai kansainväliselle elimelle rajoitetaan kummankin osapuolen aikaisemmin tekemän sopimuksen mukaisesti. Siksi tämä poikkeus on otettava huomioon tietoja lähetettäessä. Siinä tapauksessa, että sopimusta ei ole, tiedot on lähetettävä kansallisten keskustoimistojen kautta.

Tarkistus 16
Liite, 1.7. kohta

1.7. Jos Europol ei pysty hoitamaan 1.1–1.6 kohdassa määritettyjä tehtäviä Europol-yleissopimuksen mukaisesti, toimivalta säilyy jäsenvaltioiden kansallisilla keskustoimistoilla.	***Poistetaan.***

Perustelu

Katso johdanto-osan 5 kappaleeseen tehdyn tarkistuksen 6, johdanto-osan 7 kappaleeseen tehdyn tarkistuksen 8 ja liitteen kohtaan 1.1 tehdyn tarkistuksen 14 perustelut.

Ehdotettujen tarkistusten mukaisesti lähdetään olettamuksesta, että Europol ei voi nykyisen kehitystasonsa vuoksi hoitaa tehtäviä, joita sille pyritään antamaan.

Tarkistus 17
Liite, 1 a kohta (uusi)

1 a. Europolille Geneven yleissopimuksen puitteissa myönnettyä toimivaltaa euron suojelemiseksi väärentämiseltä käytetään rinnakkain ja tiiviissä yhteistyössä Euroopan unionin jäsenvaltioiden keskustoimistojen kanssa.

Perustelu

Katso johdanto-osan 5 kappaleeseen tehdyn tarkistuksen 6, johdanto-osan 7 kappaleeseen tehdyn tarkistuksen 8 ja liitteen kohtaan 1.1 tehdyn tarkistuksen 14 perustelut.

Tarkistus 18
Liite, 2 kohta

2. ***Kaiken muun rahanväärennöksen ja sellaisten keskustoimiston tehtävien osalta, joita ei ole annettu Europolille 1 kohdan mukaisesti,*** kansallisten keskustoimistojen nykyinen toimivalta säilyy voimassa.	2. ***Kaikkien muiden rahanväärennökseltä suojelevien toimien osalta*** kansallisten keskustoimistojen nykyinen toimivalta säilyy voimassa.

Perustelu

Tarkistus esitetään johdonmukaisesti muiden tarkistusten kanssa.

PERUSTELUT

Johdanto

Jo ennen 1. tammikuuta 2002 tapahtunutta käyttöönottoaan euroon on kohdistettu merkittäviä Euroopan unionin suojelutoimenpiteitä, joilla on pyritty estämään se, että yksittäisissä kansallisissa valuutoissa havaittu laajamittainen väärentäminen vaikuttaisi myös yhteisvaluuttaan. Yksi asia on kuitenkin kiistaton: jäsenvaltiot eivät voi torjua yksin tätä ilmiötä. Rahan väärentämiseen erikoistunut järjestäytynyt rikollisuus on nykyään pitkälle kehittynyttä, ja se käyttää hyväkseen sekä sitä, että Euroopan unionin sisärajoja ei ole että joidenkin jäsenvaltioiden teknisten ja operatiivisten resurssien puutetta (ei pidä unohtaa, että lukuisia väärentämistapauksia paljastuu niissä Euroopan unionin jäsenvaltioissa, jotka eivät vielä ole euroalueen jäseniä). Nämä olosuhteet huomioon ottaen Euroopan unioni on keskittynyt siihen, että ryhdytään toimenpiteisiin, joilla pääasiassa suojellaan euroa riittävällä lainsäädännöllisellä kehyksellä, jonka tarkoituksena on kriminalisoida väärentäminen, perustaa keskitettyä tiedottamista hoitavia elimiä tai ottaa käyttöön toimia, joilla helpotetaan yhteistyötä petosten torjunnassa mukana olevien eri toimijoiden välillä.

Tästä huolimatta tällä hetkellä ongelma ei ole vähäinen. Itse asiassa Euroopan keskuspankin rahanväärennösten seurantajärjestelmän – eurovääränneöksiä koskevien tietojen varastointijärjestelmä, jossa on teknisiä, tilastollisia ja maantieteellisiä tietoja ja johon keskuspankeilla ja toimivaltaisilla viranomaisilla on käyttöoikeudet – keräämien tietojen mukaisesti vuonna 2004 rahaliikenteestä vedettiin pois euroseteleitä **44 801 510 euron arvosta.** Mutta kaikki tiedot eivät ole kielteisiä, koska todellisuus osoittaa, että toimet väärentämisen torjumiseksi alkavat kantaa hedelmää: vuodesta 2003 vuoteen 2004 väärennettyjen eurojen takavarikoimiseksi järjestettyjen operaatioiden kokonaismäärä kasvoi 20 prosenttia sekä 50 euron ja 100 euron seteleiden väärentäminen väheni vastaavasti 5 ja 38 prosenttia. Näistä positiivisista tiedoista huolimatta euron vaivana on väärentämistä koskeva korkea suhdeluku.

Ehdotuksen esittely

Ehdotus on Saksan liittotasavallan, Espanjan kuningaskunnan, Ranskan tasavallan, Italian tasavallan ja Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan aloite, jolla pyritään nimeämään Europol euron väärentämisen torjunnan Euroopan unionin keskustoimistoksi vuonna 1929 Genevessä allekirjoitetun, väärän rahan valmistamisen vastustamiseksi tehdyn kansainvälisen yleissopimuksen 12 artiklan ja sitä seuraavien artiklojen mukaisesti. Tämän kansainvälisen yleissopimuksen mukaisten sopimusvaltioiden on nimettävä toimisto, joka kokoaa yhteen kussakin maassa kaikki tiedot, joilla pyritään estämään ja torjumaan rahan väärentämistä ja helpottamaan sen tutkintaa. Pyrkiessään yhdenmukaistamaan ja tekemään entistä näkyvämmiksi Euroopan unionin toimia tällä alalla jäsenvaltiot ovat päättäneet nimetä Europolin euron väärentämisen torjunnan keskustoimistoksi Euroopan unionissa. Mitä tulee kansallisiin keskustoimistoihin, ne säilyttävät muuta rahan väärentämistä koskevan toimivaltansa.

Tarkistusten kommentointi

Nykyinen oikeudellinen kehys, johon kuuluvat Europolin toteuttamat toimet (Europolista tehty yleissopimus ja sitä muuttavat pöytäkirjat), on ollut avainasemassa kohdennettaessa esitettyjä tarkistuksia neuvoston päätösluonnokseen. Käsitykseni mukaan kyseessä on kunnianhimoinen muttei kovin realistinen ehdotus, koska siinä ei oteta huomioon rajoituksia, joita Europolin olisi kohdattava toteuttaakseen tehtävät, joita sille pyritään antamaan.

Ensinnäkin toimivaltaiset viranomaiset jäsenvaltioissa, joilla on euron väärentämistä koskevaa tietoa (esimerkiksi tietoja kirjapainoista, joissa valmistetaan väärennettyjä euroja, tai tietoja kyseisen materiaalin liikkeistä Euroopan unionin sisällä), eivät voi välittää niitä suoraan Europolille, koska jäsenvaltioiden ja Europolin välinen tiedonvaihto tapahtuu kansallisten yhteystoimistojen välityksellä. Tämän tilanteen vuoksi, ja jos lisäksi otetaan huomioon rahan väärentämisen erityispiirteet, tiedonvaihto, joka ei ole suoraa – mikä haittaa tiedonvaihtoa ja voisi tehdä eurosta entistä turvattomamman – ei ole toteutettavissa. Ja juuri tätä mietintöluonnoksessa käsitellään ja pyritään estämään.

Toisaalta Europolilla on huomattavia rajoituksia, jotka koskevat suoraa yhteydenottoa kolmansiin maihin tai muihin kansainvälisiin organisaatioihin. Itse asiassa vuoden 1999 neuvoston säädöksen 2 artiklassa eritellään, että, mitä tulee henkilötietoja sisältävään informaatioon, tietojen välittäminen Europlin ja kolmannen valtion tai elimen välillä on tehtävä kumpaakin osapuolta koskevan sopimuksen mukaisesti. Mikäli sopimusta ei ole, tiedonvaihto on siis mahdotonta.

Kaksi edellä mainittua kohtaa muodostavat näin ollen vakavan ja merkittävän esteen sille, että Europol voi hoitaa tehokkaasti ja tyydyttävästi EU:n keskustoimiston tehtäviä euron väärentämisen torjumiseksi. Tästä syystä esittelijä katsoo, että jotta ehdotuksen perimmäinen tavoite saavutettaisiin, siis asianmukainen suoja euron väärentämistä vastaan, nykyisten kansallisten keskustoimistojen valtuudet suojella euroa on säilytettävä. Kun tällä tavoin perustetaan kyseisten toimistojen ja Europolin välille tiivistä yhteistyötä ja tiedonvaihtoa koskeva mekanismi, kaikki elimet ja viranomaiset, jotka osallistuvat yhteisvaluutan suojelemiseen, saavat käyttöönsä entistä tehokkaammat aseet, jolla taistella väärentämistä vastaan.

Johtopäätös

Europolia säännellään yleissopimuksella, joka on tehty vuonna 1995 ja jota on sen voimaantulon jälkeen muutettu kerta toisensa jälkeen. Uudistusten perimmäisenä tavoitteena on ollut laajentaa Europolille annettuja valtuuksia. Koska mitään ei ole kuitenkaan vielä tehty sen oikeudellisen kehyksen muuttamiseksi huolimatta Euroopan parlamentin useista pyynnöistä[1], joissa on korostettu, että jotta Europolista on tehtävä todella tehokas järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaa koskeva väline Euroopan unionissa, seuraavat rajoitukset on korjattava:

– Europol toimii vielä vain pelkän hallitustenvälisen yhteistyön alalla siitä huolimatta, että sille annetaan jatkuvasti lisää valtuuksia.
– Europolia koskevat päätökset tehdään edelleen neuvostossa yksimielisesti.
– Euroopan parlamentti ei voi harjoittaa todellista demokraattista Europolia koskevaa valvontaa.
– Yleissopimuksen muuttamista koskeva tämänhetkinen menettely on liian pitkä ja työläs, ja se vaatii kaikkien jäsenvaltioiden ratifioinnin. Toisaalta sen mahdollinen korvaaminen neuvoston päätöksellä on vaikeaa tarvittavan poliittisen sopimuksen saavuttamisen vuoksi. Kummatkin vaihtoehdot ovat siksi todellisuudessa riittämättömiä.

Kaiken tämän vuoksi Euroopan parlamentti on pyytänyt jatkuvasti, että Europol muutetaan todelliseksi **yhteisön elimeksi**, jolle annetaan oma talousarvio ja joka on Euroopan parlamentin ja tuomioistuimen demokraattisen valvonnan alainen.

Europolia koskevan oikeudellisen kehyksen puutteellisuus heijastuu jälleen tämän mietinnön aiheena olevassa ehdotuksessa: Europolilla ei ole oikeudellisia, operatiivisia eikä talousarviota koskevia keinoja torjua tehokkaasti euron väärentämistä.

1. Ensinnäkin kuten esittelijä on jo osoittanut, Europolin laillinen kehys on ensimmäinen este, joka koskee Euroopan poliisivirastoa.

2. Toiseksi Europolilla ei ole minkäänlaista operatiivista toimintaa, joka erityisesti rahan väärentämisen alalla voisi johtaa merkittäviin ja tehokkaisiin tuloksiin.

3. Kolmanneksi Europolilla ei ole omaa talousarviota, jonka turvin se voisi toteuttaa operatiivisia euroalueen sisä- ja ulkopuolisia tukitoimia jäsenvaltioissa, joissa toteutetaan toimia ja tehdään tutkimuksia euron väärentämisen torjumiseksi.

Lopuksi Europolin nimeämistä euron väärentämisen torjuntaa harjoittavaksi jäsenvaltioiden keskustoimistoksi on tuettava oikeusperustalla ja talousarviolla. Ainoastaan näin voidaan antaa Euroopan unionille riittävä ja tehokas väline yhteisvaluuttaa koskevien petosten torjumiseksi.

[1] Katso 30. toukokuuta annettu Euroopan parlamentin suositus neuvostolle Europolin tulevasta kehittämisestä sekä sen sisällyttämisestä Euroopan unionin toimielinjärjestelmään (EUVL C 187 E, 7.8.2003, s. 144.) ja 10. huhtikuuta 2003 annettu suositus Europolin tulevasta kehittämisestä (EUVL C 64 E, 12.3.2004, s. 588).